

The significance of state symbols in the development of new Uzbekistan

Utkirbek MUKHAMEDOV¹Bahrom SAIDOV²

Academy of the MIA of the Republic of Uzbekistan

ARTICLE INFO

Article history:

Received September 2020

Received in revised form

15 November 2020

Accepted 20 November 2020

Available online

15 December 2020

ABSTRACT

The article deals with the state symbols as flag, coat of arms and anthem of the Republic of Uzbekistan, their adoption, legal basis, description, symbols, significance in the political, economic and social development of new Uzbekistan, the role of state symbols in educating the youth of a sovereign, peaceful country in the spirit of patriotism.

2181-1415/© 2020 in Science LLC.

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Keywords:

State symbols of the
Republic of Uzbekistan

State flag, state emblem

National anthem

Law

Legal basis

Description

Sign

Sovereignty

Independence

Symbol

Pride

Давлат рамзларининг янги Ўзбекистонни янада ривожлантиришдаги аҳамияти

АННОТАЦИЯ

Калит сўзлар:

Ўзбекистон

Республикасининг давлат

рамзлари

Давлат байроғи

Давлат герби

Ўзбекистон Республикасининг давлат рамзлари бўлган давлат байроғи, герби ва мадхияси, уларнинг қабул қилиниши, ҳуқуқий асоси, тавсифи, белгилари, янги Ўзбекистонни сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ривожлантиришдаги аҳамияти, суверен, тинчликпарвар

¹ Deputy Chief of the Academy of the MIA of the Republic of Uzbekistan Doctor of law, Professor

² Secretary of the Academic Council of the Academy of the MIA of the Republic of Uzbekistan, Doctor of law, Docent

Давлат мадҳияси
Қонун
Хуқуқий асос
Тавсиф
Белги
Суверен
Истиқдол
Тимсол
Ғурӯр
Ифтихор.

мамлакат ёшларини ватанпарварлик руҳида тарбиялашда давлат рамзларининг ўрни ҳақидаги фикр-мулоҳазалар илгари сурилган.

Значение государственных символов в дальнейшем развитии нового Узбекистана

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

Государственные символы Республики Узбекистан Государственный флаг Государственный герб Государственный гимн Закон Правовые основы Описание Признаки Суверенитет Независимость Символ Гордость.

В статье выдвигаются мнения о государственном флаге, гербе и гимне, являющихся государственными символами Республики Узбекистан, их принятии, правовых основах, описании, признаках, их значении в политическом, экономическом, социальном развитии нового Узбекистана, об их роли в воспитании в духе патриотизма молодёжи суверенной, миролюбивой страны.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 5-моддасига кўра, Ўзбекистон Республикаси қонун билан тасдиқланадиган ўз давлат рамзлари – байроғи, герби ва мадҳиясига эга.

Давлат рамзларининг мавжудлиги Ўзбекистон суверенлиги ва мустақиллигининг муҳим белгиларидан биридир. Шу боис, давлат рамзларининг хуқуқий мақоми, уларнинг тавсифи Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатларида аниқ тартибга солинган.

Мустақилликка эришгунга қадар, 1978 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Конституциясида Ўзбекистон герби, байроғи, мадҳияси ва пойтахтига Конституциянинг охирги 10-боби бағишиланганлиги ҳам мамлакатимизнинг расмий суверенитетига бўлган муносабатни кўрсатар эди. Давлат рамзлари амалда, моҳиятига кўра собиқ иттифоқнинг устувор мавқеини ўзида ифодалар эди. Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг вазият тубдан ўзгарди.

Айнан истиқдол туфайли мамлакатимизда мустақиллик тимсоли бўлган давлат рамзлари қабул қилинди. Зоро, эл-юртимизнинг ғуури, ифтихори бўлган бу рамзларда тарихимиз, бой маънавий-маданий меросимиз, миллий урф-одат ҳамда анъаналаримиз, буюк мақсад, эзгу орзу-интилишларимиз ўз ифодасини топган.

Давлатимиз рамзлари – Ватанимиз суверенитети, халқимизнинг нафақат азалий умид ва истаклари, балки порлоқ келажаги тимсоллари ҳамdir. Уларни ҳурмат қилиш, асрash – барчамизнинг фуқаролик ва фарзандлик бурчимиз ҳисобланади. Миллий тимсоллар ва рамзларнинг ҳар бири катта бир дарслик, кучли тарбия воситасидир.

Шундай рамзларимиздан бири – *Давлатимиз байроғи* бўлиб, унинг тасвири қонун билан белгиланадиган, бирор давлатни бошқа давлатдан фарқловчи расмий белги, нишондир.

Дунёда икки юздан ортиқ давлатлар бор ва албатта, ҳар бир давлатнинг ўз рамзлари, байроғи мавжуд. Ҳар бир байроқ ўзига хос ранг ва тимсолларга эга.

Байроқ қадим-қадимдан ҳар бир халқ учун мустақиллик, ҳурлиқ, тинчлик ва барқарорлик тимсоли бўлиб келган. Аждодларимиз ҳам юрт байроғини муқаддас билиб, уни кўз қорачиғидек асраганлар.

Давлатимиз байроғи тарихнинг халқимиз бошига мусибат тушган даврлари – ўтган аср бошларини ёдимизга солади. Ўша кунлар халқимиз қалбида кетмас доғ бўлиб қолди. Давлат байроғини тутган қўллар қайрилди, озодликни куйлаган овозлар бўғилди, миллат фидойилари «халқ душмани», «қулоқ», деган қора номлар билан таъқибга олинди. Халқимизга нисбатан айтилган бу ҳақорат асл ватандошларимиз қалбида маърифат оловини ёқди, уларнинг белини маҳкам боғлаб, миллатни эрк ва озодлик байроғи остида бирлашишига туртки берди.

Бу мағрур элнинг асрлар давомида орзу қилган ғурури, шаъни, қадр-қиммати, иродасини ифодаловчи истиқлол байроғи эди.

Унда аждодлар орзу-армони акс этди. Унда халқимизнинг бугуни, ўлмас хотираси, иймон-эътиқоди, келажакка бўлган комил ишончи жилоланди.

Давлатчилигимиз тарихининг қайси даврини олиб қарамайлик, байроқ аждодларимиз учун озодлик, куч-кудрат, жасорат, ғалаба тимсоли бўлган.

Амир Темур бобомизнинг ғолиблиқ байроғи остида буюк эл бирлашди, у барпо этган улуғ салтанатни дунё тан олди. Бу давр ватан тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилди. Байроқ эса том маънода мамлакат рамзи, улуғворлик тимсолига айланди. Жангчиларга жанговар руҳ бағишлиш, уларнинг кайфиятини кўтариш, иродасини чиниқтириш мақсадида жанг майдонлари узра баланд ҳилпираб турди. Бу байроқ энг ишончли баҳодирлар томонидан қўриқланди.

Соҳибқирон бобомиз замонида байроқни паст тутиш ёки сарбознинг қўлидан тушиб кетиши хосиятсиз саналган. Байроқнинг пасайтирилиши мағлубият ва ортга чекиниш ишораси бўлган. Шунингдек, «Темур тузуклари»да таъкидланишича, душман устидан шижаот ва мардлик кўрсатиб, ғалаба қозонган амирлар ва сипоҳийларга давлат тимсоллари — туғ ва ноғора инъом қилинган. Бу соҳибқирон давлатида салтанат рамзлари нечоғлик баланд мақом тутгани ва улар қандай катта ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий аҳамият касб этганидан далолат беради.

Мустақил Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг схематик ва ранги тасвири 1991 йил 18 ноябрда қабул қилинган қонун билан тасдиқланган. Мазкур Қонунга 1999, 2004 ва 2010 йилларда Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи тасвирини, унинг элементларини ҳужжатлар ва материаллар реквизитларига киритишини, Давлат байроғининг бошқа давлатлар байроқлари билан бирга кўтарилишини, қонун ижроси бўйича назоратни амалга оширишни ҳамда бошқаларни ўзида ифодаловчи белгиларни киритиш тартибини аниқлаштиришга қаратилган қўшимча ва ўзгартишлар киритилган.

«Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисида»ги Қонуннинг З-моддасига биноан Давлат байроғи халқаро муносабатларда Ўзбекистон Республикасининг тимсоли бўлади ва мамлакатимизнинг рамзи ҳисобланади.

Давлатимиз байроғи 1992 йилнинг 2 мартадан Ўзбекистон тўлақонли суверен республика сифатида тан олинганининг рамзи сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош қароргоҳи олдида ҳам ҳилпирай бошлади. Мана, қарийб йигирма беш йилдирки, у халқаро майдонда мамлакатимизнинг куч-кудрати, мустақиллигимизнинг жаҳонаро ифодаси, халқимиз ғурури ва ифтихори тимсоли бўлиб хизмат қилмоқда.

Байроқни кўтариш вақти ва жойи қонун билан аниқ мустаҳкамланган. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси байроғи давлат ҳокимияти органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, судларнинг биноларида, дипломатик ваколатхоналар, консуллик муассасаларининг бинолари, ҳудудлари ва транспорт воситаларида ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро ташкилотлар ҳузуридаги ваколатхоналарида доимо кўтарилади, доимий равишда Ўзбекистон Республикаси Давлат чегарасидан ўтиш пунктларида ва бошқаларда туради.

Қонун Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи элементларининг нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳужжатларининг реквизитлари ёки реклама материалларига киритилишига йўл қўйилмаслигини белгилайди. Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғининг тасвири туширилган белгилардан ишлаб чиқарилаётган ёки реализация қилинаётган товарларни, хизматларни ўтказиш учун тижорат мақсадларида фойдаланиш мумкин эмас. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг рамзлари мамлакатимиз Давлат байроғига ўхшаш бўлиши мумкин эмас.

Қонуннинг 4-моддасига биноан Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи – байроқнинг бутун узунлиги бўйлаб ўтган тўқ мовий ранг, оқ ранг ва тўқ яшил рангли учта эндан таркиб топган тўғри тўртбурчак шаклидаги матодир.

Байроқнинг узунлиги 250 сантиметрга, кенглиги 125 сантиметрга тенг. Мовий ранг, оқ ранг ва яшил рангли энларининг кенглиги бир хил. Ҳар бир эн 40 сантиметрга тенгдир. Байроқнинг ўртасидаги оқ рангли эннинг четларидан 2,5 сантиметрга тенг қизил ҳошиялар ўтказилган.

Байроқнинг юқори қисмидаги мовий рангли эннинг юз томони ва орқа томонида дастага яқин жойида оқ рангли янги ой ва унинг ёнида ўн иккита оқ рангдаги беш қиррали юлдуз тасвирланган.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи билан бир вақтда хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар байроқлари кўтарилганда Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи халқаро ҳуқуқ нормаларида ва дипломатик протокол қоидаларида мувофиқ кўтарилади.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар байроқлари билан бир хил баландликда жойлаштирилиши ҳамда бир хил ўлчамга эга бўлиши керак.

Маълумки, хорижий мамлакатлардаги элчихоналаримиз бинолари, қатор халқаро ташкилотлар қароргоҳларида ҳам байроғимиз Ўзбекистон рамзи бўлиб турибди. Чет элларда юрганимизда ўша ерда ҳилпираб турган байроғимизга кўзимиз тушиши билан юрагимизда чексиз фахр уйғонади, руҳимиз кўтарилади. Байроғимиз тимсолида дунёning ҳар қайси нуқтасида ҳам Ўзбекистон деган ҳимоячимиз, суюнчиғимиз борлигини ҳис қиласиз.

Давлатимиз байроғи бугунги кунда миллий авиакомпания самолётлари, халқаро йўналишдаги поездларимиз орқали дунёнинг кўплаб мамлакатларига «парвоз қилиб», Ўзбекистондай келажаги буюк давлат борлигини жаҳонга намойиш этмоқда.

Байроғимиз давлат идора ва ташкилотлари, таълим муассасалари, ҳарбий қисмларда, барча сарҳадларда ҳилпираб турибди. Қуролли кучларимиз сафига чақирилган, ҳарбий таълим муассасаларини тамомлаган ёшларимиз Давлатимиз байроғи пойида Ватанни қўз қорачиғидай асраш, уни ўз шаъни ва номусидай муносиб ҳимоя қилишга қасамёд қилмоқда.

Ватан ҳимоясидек муқаддас бурчни мардона ўташ учун байроғимизни ўпib қасамёд қилаётган ҳарбийларимизнинг қалбидаги оловни уларнинг кўзларида кўриб, фахрланамиз. Бу фахрланиш аслида юртга бўлган чексиз меҳр ва садоқатнинг ёрқин кўринишидир.

Нуфузли халқаро спорт мусобақаларида юртимиз байроғини баланд кўтараётган спортчиларимизнинг ютуқлари қалбимизни ватанпарварлик туйғусига тўлдиради.

Токи байроқ бор экан, миллат бор, давлат бор, Ватан бор. Ўзбекистон фарзандлари қаерда бўлмасин, қандай натижаларга эришмасин Ватан байроғини ардоқлаши лозим. Зотан байроқ – ҳурлик тимсоли, эзгулик, тинчлик рамзидир.

Давлатимиз рамзларимиздан яна бири – *Давлат гербидир*. Ўзбекистон Республикасининг Давлат гербидаги қалбимизнинг тарихи, миллий қадриятлари, турмуш тарзи, юртимизнинг гўзал табиати акс этган.

«Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тўғрисида»ги Қонун 1992 йил 2 июлда қабул қилинган ва унга 1999, 2003, 2004 ҳамда 2010 йилларда ўзгартишлар киритилган. Ушбу қўшимчалар қонун ижросини таъминлаш тартибини такомиллаштириш ва ижросини назорат қилиш, Ўзбекистон Республикаси Давлат гербига ҳурмат билан муносабатда бўлишга доир ҳужжатлар ва материаллар реквизитларига киритишни ўзида ифодаловчи белгиларни киритиш тартибини аниқлаштиришга қаратилган.

Мазкур қонуннинг 2-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат герби Ўзбекистон Республикаси суверенитетининг рамзи ҳисобланади. У суверен Ўзбекистоннинг бой миллий, тарихий анъаналарини ўзида мужассамлаштирган.

Ўзбекистон Республикаси Давлат гербидаги тасвирида тоғлар, дарёлар ва сўл томони буғдой бошоқларидан, ўнг томони эса чаноқлари очилган ғўза шохларидан иборат чамбарга ўралган гуллаган водий узра қуёш заррин нурларини сочиб туради. Гербнинг юқори қисмида Республика ҳурлигининг рамзи сифатида саккизбурчак тасвирланган бўлиб, унинг ички қисмида ярим ой ва юлдуз тасвирланган. Гербнинг марказида баҳт ва эркесварлик рамзи – қанотларини ёзган Ҳумо қуши тасвирланган. Бу эса адолат тамойилига асосланган давлат ва жамият ўртасидаги муносабатларнинг моҳияти ҳақида сўзлайди. Гербнинг пастки қисмида республика Давлат байроғини ифода этувчи чамбар лентасининг бандида «O’zbekiston» деб ёзиб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Давлат гербидаги рангли кўринишида: Ҳумо қуши ва дарёлар – кумуш рангидаги; қуёш, бошоқлар, пахта чаноқлари ва «O’zbekiston» ёзуви – олтин рангидаги, ғўза шохлари ва барглари, тоғлар ва водий – яшил рангда; чаноқлардаги пахта – оқ рангда; лента – Ўзбекистон Республикаси Давлат

байроғининг рангларини акс эттирувчи уч хил рангда; сакқизбурчак – олтин зархал билан ҳошияланган ҳолда ҳаво рангда; ярим ой ва юлдузлар – оқ рангда тасвиirlанган.

Қонунда Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири тушириладиган предметлар батафсил тартибга солинган.

Гербда халқаро тинчлик ва ҳамжиҳатликка чақиравларни ҳам кўриш мумкин. Жумладан, ярим ой ва юлдузнинг тасвири мамлакатдаги мусулмонлар ва бошқа диний конфессиялар ўртасидаги ҳамжиҳатликни акс эттириб, кўп йиллик диний-тарихий анъаналаримизни қайта тиклашга бўлган истакдан далолат беради.

Буғдой рамзи эса, ўз навбатида, пировард мақсадимиз фаровон ҳаётга интилишни англатади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвиридан Ўзбекистон Республикаси тегишлиликни белгилаш мақсадида предметларда, ўкув-тарбия жараёнида, шунингдек Ўзбекистон Республикаси давлат мукофотларининг элементи сифатида фойдаланилиши мумкин.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг элементлари нодавлат ташкилотлари хужжатларининг реквизитлари ёки реклама материалларига киритилишига йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири туширилган белгилардан ишлаб чиқарилаётган ёки реализация қилинаётган товарларни, хизматларни ўtkазиш учун тижорат мақсадларида фойдаланиш мумкин эмас.

Нодавлат нотижорат ташкилотларининг рамзлари Ўзбекистон Республикасининг Давлат гербига ўxаш бўлиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари, шунингдек Ўзбекистонда турган бошқа шахслар Ўзбекистон Республикасининг Давлат гербini ҳурмат қилиши шарт.

Бугунги кунда мустақиллик шарофати билан ушбу интилишлар рўёбга чиқмоқда. Президент Шавкат Мирзиёев томонидан олиб борилаётган ташқи сиёsat ва ижтимоий-иктисодий ислоҳотлар самараси ўлароқ ушбу тамойиллар мустаҳкамланди. Айни пайтда ўзгаришларнинг асосий қисми мамлакат аҳолисининг фаровонлигини ошириш, адолатли жамият қуриш, Марказий Осиё мамлакатлари билан яхши қўшничилик анъаналарини мустаҳкамлашга қаратилгани билан ҳам аҳамиятлиdir.

Бир сўз билан айтганда, давлатимиз гербидан ўзбек халқининг миллий характеристи, яъни тинчликсеварлиги ва эркесварлиги ўз аксини топган бўлиб, уни сақлаш ва асраб-авайлаш ҳар биримизнинг бурчимиз ҳисобланади.

Зеро, Ватан тимсоллари миллий ғуруrimизни юксалтиришга, она диёrimизга бўлган муҳаббат ва садоқатимизни кучайтиришга, келажагимизга ишончимизни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Давлатимиз рамзларимиздан бири – **Давлат мадҳияси**. 1992 йил 10 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси тўғрисида»ги Қонунга биноан, Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси Ўзбекистон Республикаси давлат суверенитетининг рамзиdir.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳиясига нисбатан зўр эҳтиром билан муносабатда бўлиш Ўзбекистон Республикаси ҳар бир фуқаросининг ватанпарварлик бурчидир.

Юқорида қайд этилган қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси қуидаги ҳолларда ижро этилади:

– Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш чоғида – у қасамёд қабул қилганидан сўнг;

– Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси сессияларининг ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ялпи мажлисларининг очилиши ҳамда ёпилиши чоғида;

– Ўзбекистон Республикасида нишонланадиган умуммиллий байрамларга бағишлиланган тантанали йиғилишлар ва мажлисларнинг очилиши чоғида;

– давлат телевидение ва радиоэшиттириш компаниялари томонидан ҳар куни – кўрсатув ва эшиттиришлар бошланишидан аввал ва тугаганидан сўнг, кўрсатув ва эшиттиришлар кечаю кундуз олиб борилганида эса соат 6 да ва соат 24 да, янги йил кечасида – соат 24 да;

– республика ҳаётидаги муҳим тарихий воқеаларни нишонлаш юзасидан, атоқли сиёсий, давлат, ҳарбий арбоблар, ҳалқ қаҳрамонлари, фан, адабиёт ва санъат арбоблари шарафига ўрнатилган ҳайкаллар, шунингдек монументлар, ёдгорликлар ва бошқа иншоотларнинг очилиши чоғида;

– давлат органлари, бошқа ташкилотлар томонидан ўтказиладиган маросимлар ва бошқа тантанали тадбирлар вақтида Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғини кўтариш чоғида;

– расмий сафар билан Ўзбекистон Республикасига ташриф буюрган хорижий давлатларнинг давлат ва ҳукумат бошлиқларини кутиб олиш ва кузатиш чоғида – тегишли хорижий давлатнинг Давлат мадҳияси ижро қилиб бўлинганидан кейин;

– ҳарбий маросимларни ўтказиш вақтида – Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларининг умумҳарбий уставларига мувофиқ.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси кўпчилик хузурида ижро этилганда, агар қонун ҳужжатларида бошқача қоида белгиланмаган бўлса, ҳозир бўлган кишилар мадҳияни тик туриб ва ўнг қўл кафтини кўқракнинг чап томонига қўйиб, ҳарбий ёки давлатнинг бошқа хизматидаги маҳсус кийимдаги шахслар эса қўлини бош кийимида қўйиб тинглайди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳиясининг матни Ўзбекистон ҳалқ шоири, Қаҳрамони Абдулла Орипов томонидан ёзилган, куи – Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мутал Бурхонов томонидан басталанганди.

Давлат мадҳиясининг ўзига хос жиҳати шундаки, унда мардона ва шарафларга бой ўтмишимиз, миллий анъана ва қадриятларимиз, тинчлик, эзгулик каби умуминсоний туйғулар, ҳалқимизнинг орзу-интилишлари тараннум этилган. Бу эса барчамизнинг қалбимизга ғуур бағишлийди, элга муносиб бўлишга, унинг келажаги, истиқболи йўлида дахлдорликни ҳис этиш, шу замин, шу Ватанни қўз қорачиғидек асраш, унинг қудратини оширишга ўзимизни масъул деб билишга ундейди.

Юқорида қайд этилган қонунларда Ўзбекистон Республикаси давлат суверенитети, мустақиллигини намоён этадиган давлат рамзларини ҳимоя қиласидиган аниқ механизмлар белгиланган. Унга кўра, Ўзбекистон Республикасининг давлат размлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбор шахслар қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи, Давлат герби ёхуд Давлат мадҳияси тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш маъмурий жавобгарликка (Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 203¹-моддаси) сабаб бўлади.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи, Давлат герби ёки Давлат мадҳиясига ҳурматсизлик қилиш жиноий жавобгарликка олиб келади (Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 215-моддаси).

Давлат рамзлари давлат суверенитетининг муҳим белгиси сифатида мамлакатимизнинг тарихий ривожланиш хусусиятларини ўзида ифодалайди, улар тимсолида давлат ва ўзбек халқининг тинчликпарвар, яратувчанлик мақсадлари мужассамлашган. Уларда Ўзбекистон Республикасининг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ривожланиш шарт-шароитлари, суверен, тинчликпарвар мамлакат сифатида фуқароларнинг ватанпарварлик, чидамлилик, меҳнатсеварлик ва баҳтли келажакка ишонч, мамлакатимиздаги миллатлар вакилларининг ўзаро муносабатлари каби хислатлари ўз аксини топган. Давлат рамзлари Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашда, ҳар бир фуқаронинг ҳаётини мамлакатимиз тақдири билан боғлашда муҳим аҳамият касб этади.

Шу боис, ҳар бир инсон онгу шуурига Ватанимиз рамзларига нисбатан чуқур ҳурмат туйғуларини сингдириш, умуммиллий ва эҳтиром тимсоллари бўлган байроқ, герб ва мадҳиямизни улуғлаш ва ардоқлаш барчамизнинг муқаддас бурчимизга айланиши лозим.